

Oktober 2025

Ministerie van Justitie & Veiligheid

Onderzoek over de houding en het gedrag van Nederlanders ten aanzien van een noodsituatie

Ministerie van Justitie
en Veiligheid

Anke de Martines
Thomas van Bree
Stefan Klomp

Markteffect

Inhoudsopgave

Onderzoeksverantwoording	Pagina 3
Managementsamenvatting	Pagina 4
Resultaten	Pagina 5 t/m 20
• Wat zijn je verwachtingen van de overheid bij een noodsituatie?	Pagina 5 t/m 9
• Ben je voorbereid op een noodsituatie?	Pagina 10 t/m 20
Profiel steekproef	Pagina 20 en 21

Onderzoeksverantwoording

Onderzoeksvraag

Wat is de houding en het gedrag van Nederlanders ten aanzien van een noodsituatie?

Subvragen

Wat zijn de verwachtingen van Nederlanders ten aanzien van de overheid bij een noodsituatie?

Wat is het gedrag van Nederlanders ter voorbereiding op een noodsituatie?

Doelgroep

n=1.000

Nederlanders 18 jaar en ouder

Toelichting

De data zijn gewogen naar een nationaal representatieve verdeling op basis van leeftijd, geslacht en regio.

Met deze steekproef is de foutmarge 5%. Dit betekent dat als een resultaat in het onderzoek 50% is, dit in werkelijkheid tussen de 45% en 55% ligt.

Methode

Kwantitatief online onderzoek

Toelichting

De data is verzameld via het onderzoekspanel van Markteffect.

Dataverzameling

25 t/m 30 september 2025

Toelichting

De vragenlijst bestond uit 22 vragen (inclusief screenings- en achtergrondvragen)

De gemiddelde invultijd bedroeg 11 minuten.

Managementsamenvatting

Zes op de tien Nederlanders (60%) vinden dat de kans op een noodsituatie afgelopen jaar is toegenomen. Bijna de helft (47%) maakt zich ook meer zorgen over noodsituaties, zoals extreem weer, oorlog, cyberaanval of een grote storing. Toch zegt maar één op de vier Nederlanders (28%) goed voorbereid te zijn, bijvoorbeeld met een noodpakket en noodplan.

Zes op de tien Nederlanders (60%) zegt dat de kans op een noodsituatie groter is geworden. Nederlanders verwachten met name noodsituaties door extreem weer, cyberaanvallen en hitte. In totaal vindt 28% van de Nederlanders zichzelf goed voorbereid op een noodsituatie. Drie op de tien (31%) heeft een noodpakket, twee op de tien (18%) een noodplan voor hun huishouden.

Nederlanders verwachten dat de overheid hen informeert en helpt bij een noodsituatie. Het merendeel van de Nederlanders verwacht dat de overheid zorgt voor voldoende water (69%) en voedsel (61%) voor iedereen, wat een onterechte verwachting is. Een op de drie (32%) heeft nu voldoende water in huis voor als er drie dagen geen water uit de kraan komt.

Hoewel mensen verwachten dat de overheid hen tijdens een noodsituatie direct informeert over wat er aan de hand is en wat ze moeten doen, heeft slechts vier op de tien (43%) een radio op batterijen. Bij een stroomuitval die ook het internet kan platleggen, is een radio op batterijen een van de weinige manieren om overheidsinformatie te ontvangen.

Veel Nederlanders zijn nog onvoldoende voorbereid op noodsituatie

58% verwacht zich te kunnen redden als de stroom 72 uur uitvalt, 44% kan koken zonder stroom, terwijl 54% voldoende contant geld heeft voor het geval dat ze 72 uur niet kunnen pinnen. De meeste Nederlanders hebben wel voldoende toiletpapier (84%), medicijnen (80%) en voedsel (76%) in huis.

Minder dan de helft van de Nederlanders (45%) heeft gesprekken gehad over de voorbereiding op noodsituaties. Mensen willen elkaar helpen als de nood aan de man is.

Verschillen in leeftijd

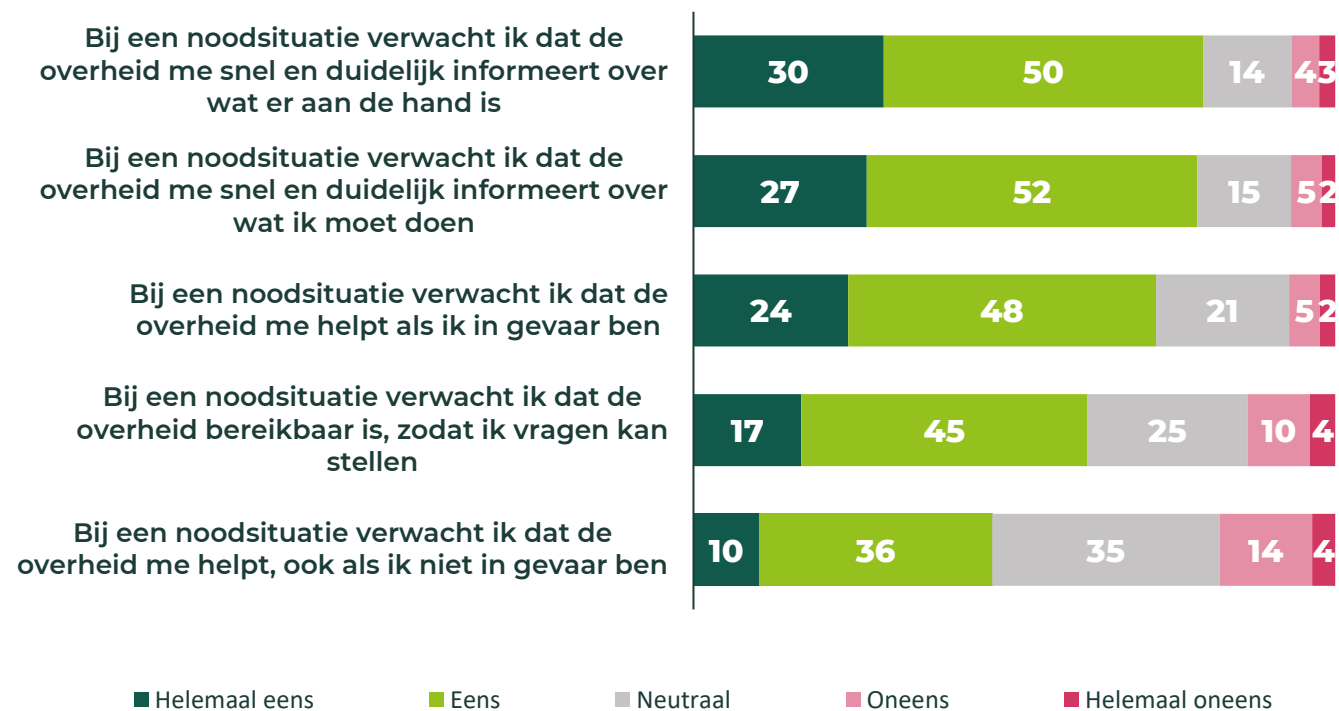
Nederlanders ouder dan 55 jaar verwachten meer vanuit de overheid en hebben al meer in huis om een noodsituatie door te komen. Desondanks zijn het de Nederlanders jonger dan 35 jaar die meer de dreiging voelen van een noodsituatie en daarbij aangeven zich tot in de puntjes voor te bereiden. Het is daarnaast opvallend dat de Nederlanders jonger dan 35 jaar over het algemeen meer afspraken met hun omgeving hebben gemaakt, maar dat Nederlanders van 55 jaar en ouder zich socialer verwachten op te stellen in een noodsituatie.

Hoofdstuk

Wat zijn je verwachtingen van de overheid bij een noodsituatie?

Nederlanders verwachten dat de overheid hen informeert en helpt bij een noodsituatie

Geef aan in hoeverre je het oneens of eens bent met de volgende stellingen

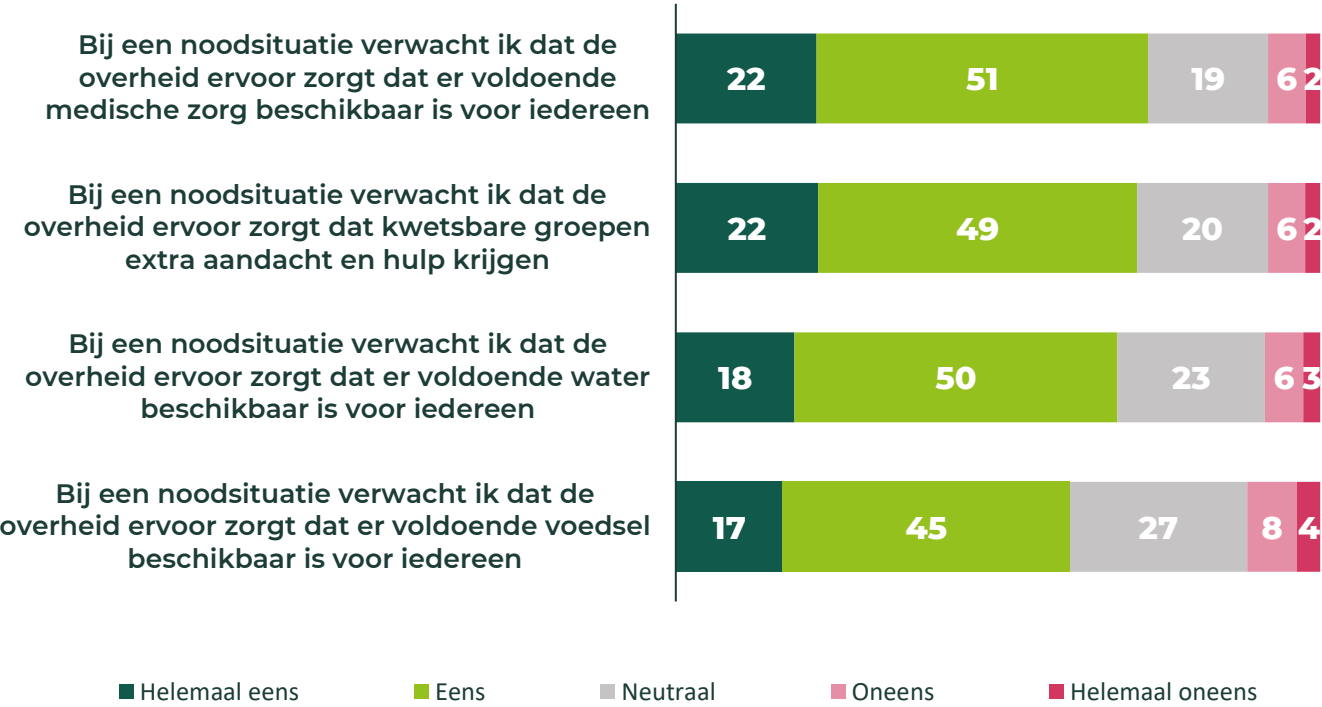
- 79% verwacht dat de overheid hen snel en duidelijk informeert over wat er aan de hand is.
- 79% verwacht dat de overheid hen snel en duidelijk informeert over wat ze moeten doen.
- 72% verwacht dat de overheid hen helpt als ze in gevaar zijn.
- 47% van de Nederlanders verwacht dat de overheid hen helpt, ook als ze niet in gevaar zijn.

Verschillen op achtergrondkenmerken

Over het algemeen hebben meer Nederlanders van 55 jaar en ouder deze verwachtingen van de overheid dan Nederlanders jonger dan 55.

Nederlanders hebben hoge verwachtingen van de overheid bij een noodsituatie

Geef aan in hoeverre je het oneens of eens bent met de volgende stellingen

Bij een noodsituatie die grote delen van het land raakt, zijn de meeste mensen de eerste 72 uur op zichzelf aangewezen. De overheid en de hulpdiensten zijn daar waar zij het hardst nodig zijn. Ze helpen de mensen die in gevaar zijn en kwetsbare groepen.

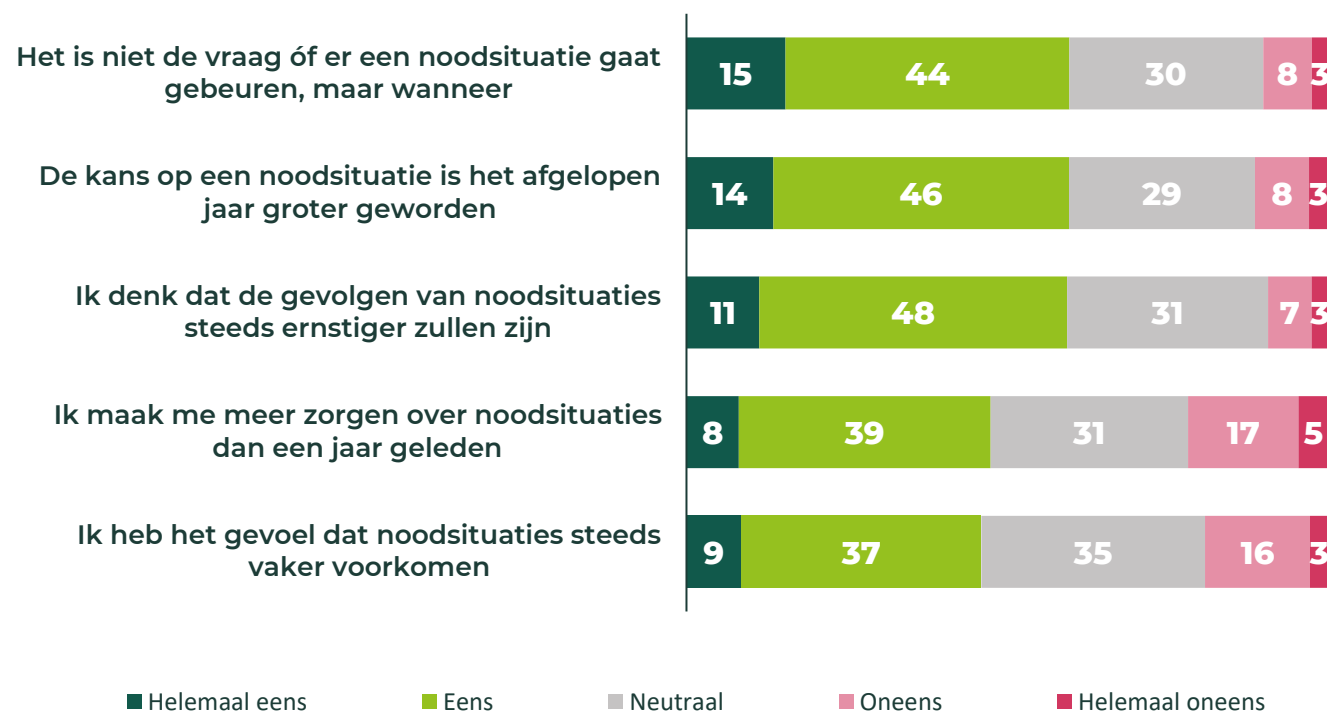
- Bij een noodsituatie verwacht 69% onterecht dat de overheid zorgt voor voldoende water voor iedereen.
- Bij een noodsituatie verwacht 61% onterecht dat de overheid zorgt voor voldoende voedsel voor iedereen.

Verschillen op achtergrondkenmerken

Significant meer Nederlanders van 55 jaar en ouder verwachten dat de overheid zorgt voor voldoende medische zorg en voor extra aandacht en hulp voor kwetsbare groepen.

Zes op de tien Nederlanders zegt dat de kans op een noodsituatie groter is geworden

Geef aan in hoeverre je het oneens of eens bent met de volgende stellingen

- 60% van de Nederlanders geeft aan dat het niet de vraag is óf er een noodsituatie gaat gebeuren, maar wanneer.
- 60% denkt dat de gevolgen van noodsituaties steeds ernstiger zullen zijn.
- 47% maakt zich meer zorgen over noodsituaties dan een jaar geleden.

Verschillen op achtergrondkenmerken

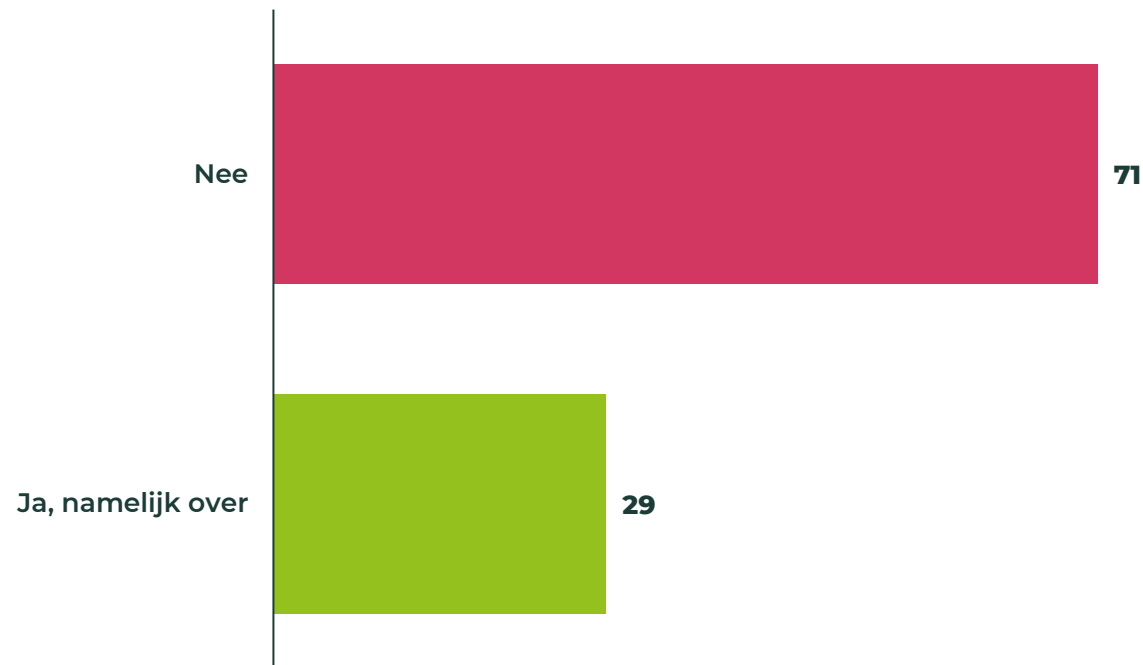
Over het algemeen hebben meer Nederlanders van 55 jaar en ouder deze verwachtingen van de overheid dan Nederlanders jonger dan 55.

Hoofdstuk

Ben jij voorbereid op een noodsituatie?

Drie op de tien Nederlanders heeft nagedacht over wat zij doen bij een noodsituatie

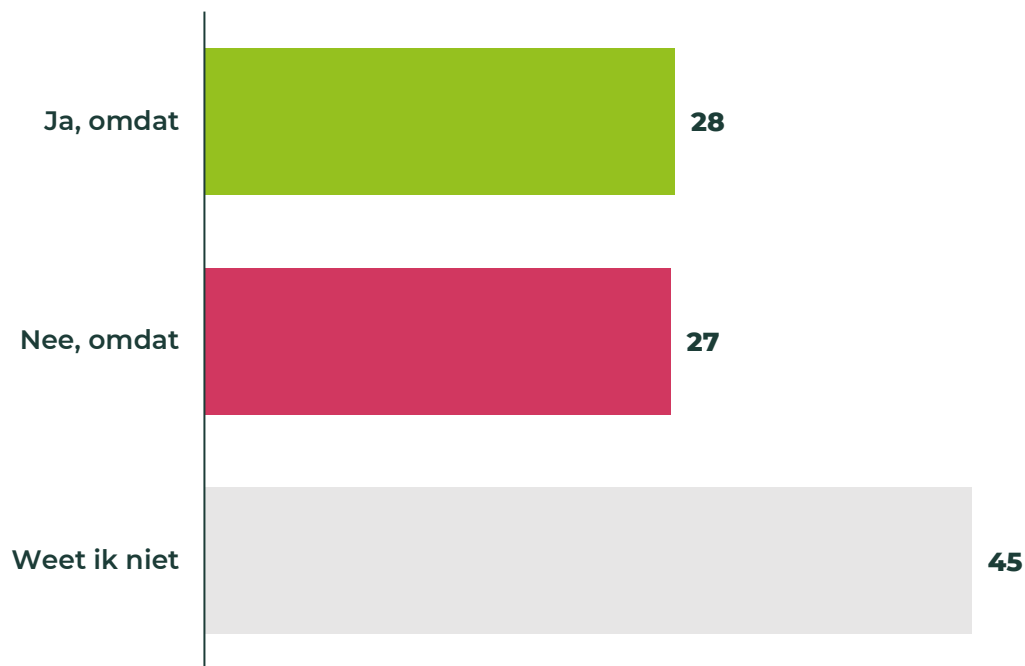
Heb je weleens nagedacht over wat je zou doen bij een noodsituatie?

Nederlanders die hebben nagedacht over een noodsituatie hebben bijvoorbeeld nagedacht over de aanleg van een noodpakket, voedsel en stroomuitval.

28% van de Nederlanders is voorbereid op een noodsituatie

Ben jij voorbereid op een noodsituatie?

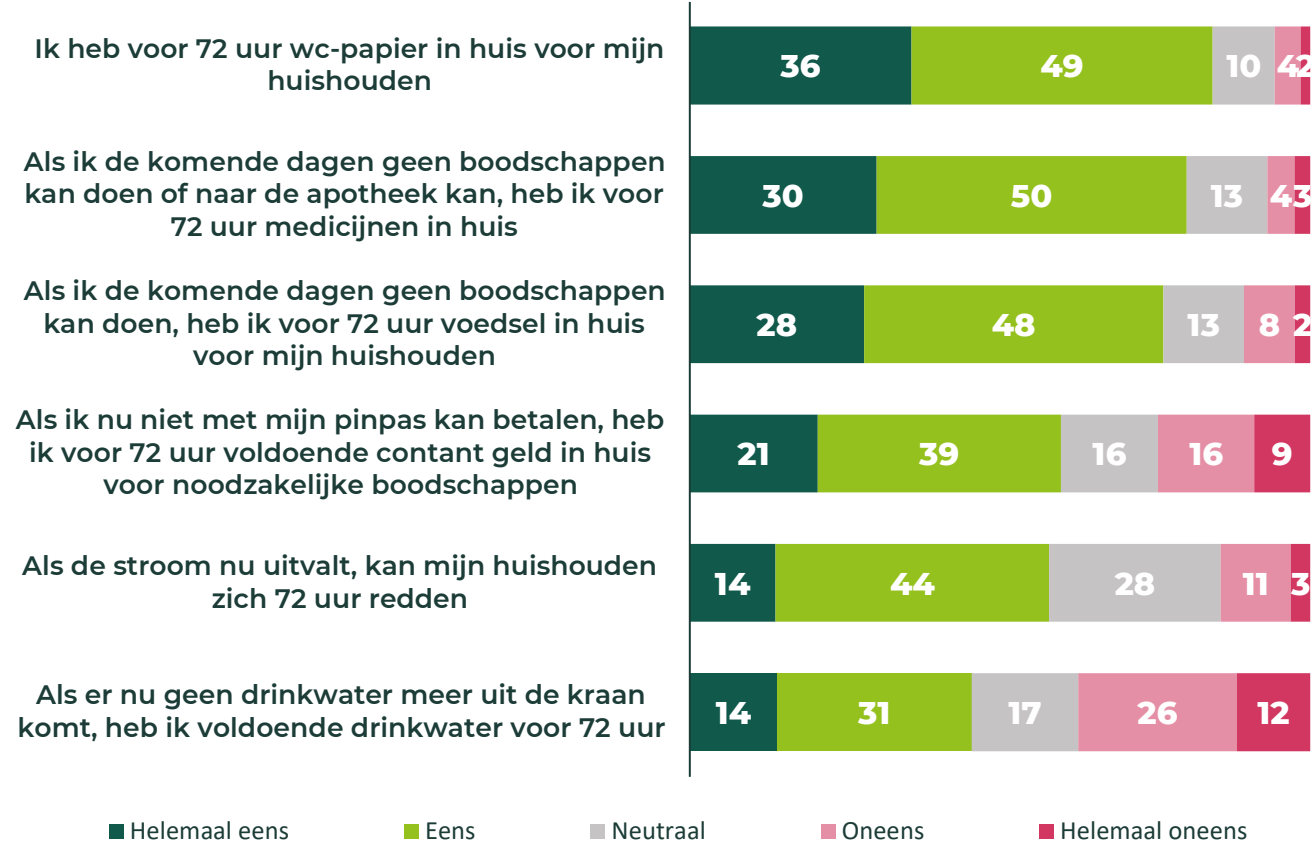

Mensen die aangeven zich te hebben voorbereid, geven onder andere aan dat ze zijn voorbereid doordat ze voedsel, een noodpakket en water in huis hebben. Een aantal mensen geeft aan dat ze zich hebben voorbereid met noodstroom.

Mensen die aangeven zich niet te hebben voorbereid, geven onder andere aan dat ze het nog niet hebben gedaan, het niet nodig vinden of omdat ze praktische bezwaren hebben, zoals geen ruimte of geen geld.

Water, stroom en contant geld zijn de grootste knelpunten voor Nederlanders in een noodsituatie

Geef aan in hoeverre je het oneens of eens bent met de volgende stellingen

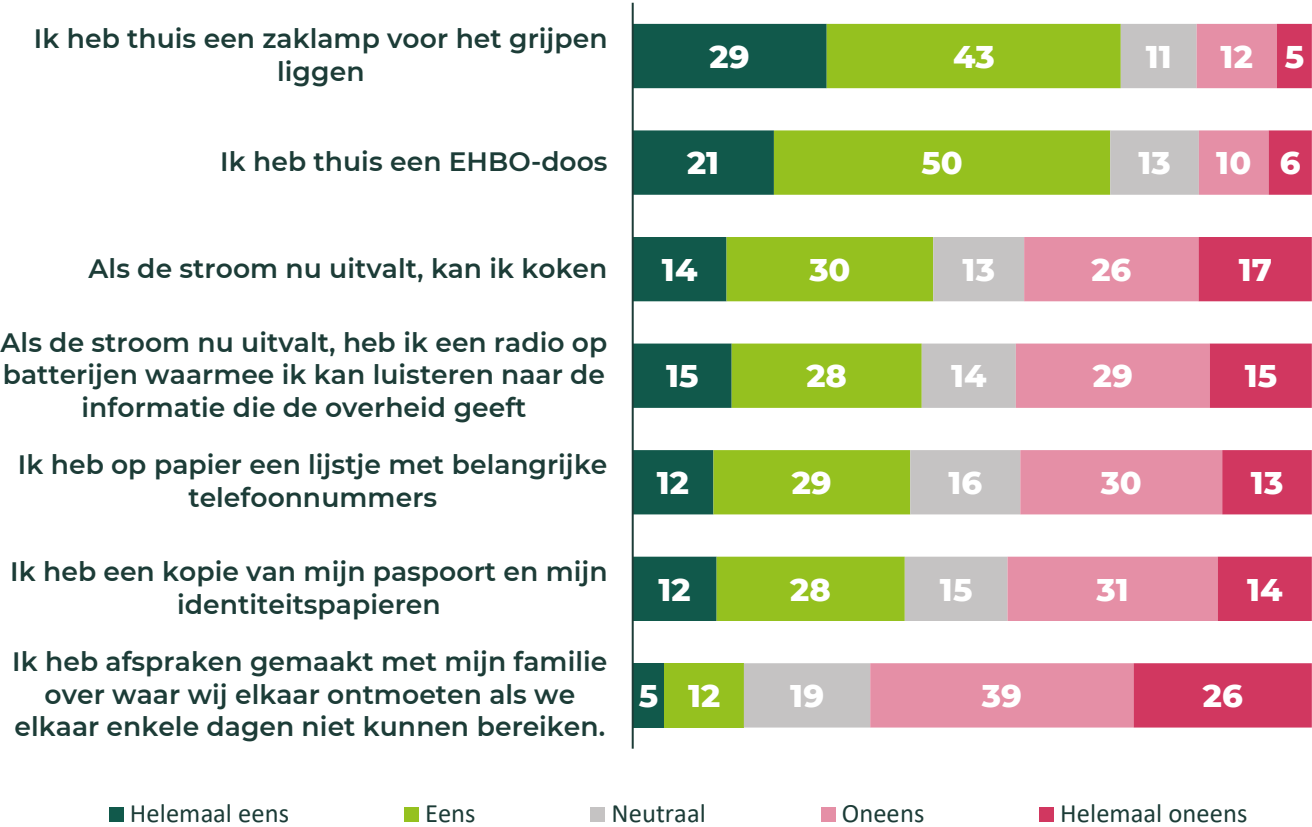
- De meeste Nederlanders hebben voldoende wc-papier (84%), medicijnen (80%) en boodschappen (76%) in huis.
- 58% verwacht zich te kunnen redden als de stroom 72 uur uitvalt.
- 60% heeft voldoende contant geld in huis voor als ze 72 uur niet kunnen pinnen. Als mensen weten dat zij 70 euro per volwassene en 30 euro per kind nodig hebben voor 72 uur, heeft nog 54% genoeg contant geld in huis.
- 45% denkt voldoende water in huis te hebben voor als er 72 uur geen water uit de kraan komt. Maar zodra mensen weten dat ze 3 liter water per persoon per dag nodig hebben, heeft nog 32% voldoende water in huis.

Verschillen op achtergrondkenmerken

Over het algemeen geven meer Nederlanders van 55 jaar en ouder aan dat ze voldoende in huis hebben om 72 uur door te komen.

Over het algemeen hebben Nederlanders hun noodpakket nog niet compleet

Geef aan in hoeverre je het oneens of eens bent met de volgende stellingen

- Hoewel mensen verwachten dat de overheid hen tijdens een noodsituatie direct informeert wat er aan de hand is en wat ze moeten doen, heeft slechts 43% een radio op batterijen. Bij een stroomuitval die ook het internet kan platleggen, is een radio op batterijen een van de weinige manieren om overheidsinformatie te ontvangen.
- Als de stroom uitvalt, kan 44% koken.
- 41% heeft een papieren lijstje met belangrijke telefoonnummers.

Verschillen op achtergrondkenmerken
Over het algemeen geven meer Nederlanders van 55 jaar en ouder aan dat ze deze hulpmiddelen en documenten voorhanden hebben.

Significant meer mannen dan vrouwen geven aan dat ze kunnen koken als de stroom uitvalt, dat ze een kopie van hun paspoort hebben liggen en dat ze afspraken hebben met familie.

Minder dan de helft van de Nederlanders heeft gesprekken gehad over de voorbereiding op noodsituaties

Heb je in de afgelopen 12 maanden weleens met anderen gesproken over hoe jullie je kunnen voorbereiden op een noodsituatie?

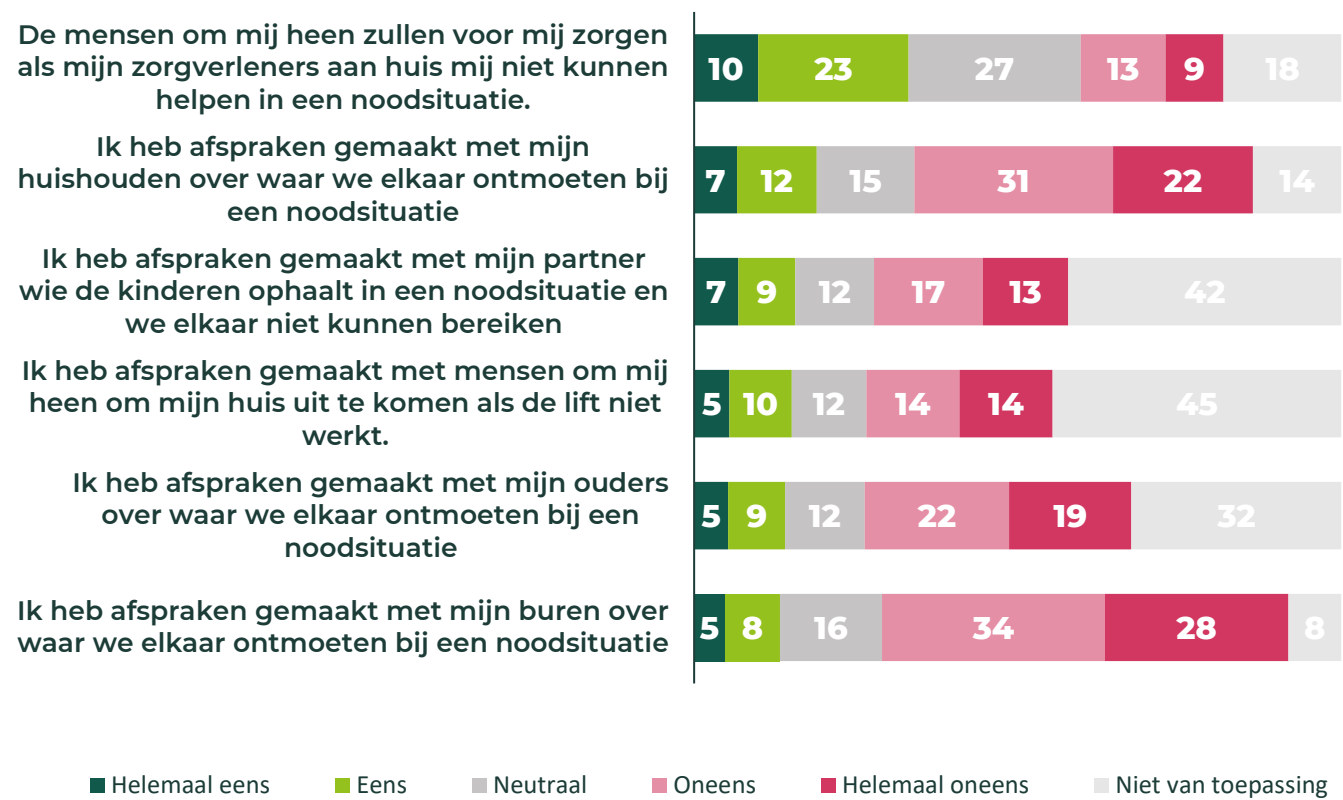
- Nederlanders spreken het meest over de voorbereiding op noodsituaties met hun partner, kind(eren) of vrienden/vriendinnen.

Verschillen op achtergrondkenmerken

Over het algemeen geven meer Nederlanders van 35 jaar of jonger aan dat ze hierover gesprekken hebben gehad in de afgelopen 12 maanden. Met name met hun ouders.

Weinig Nederlanders hebben afspraken over een ontmoetingsplek bij een noodsituatie

Geef aan in hoeverre je het oneens of eens bent met de volgende stellingen

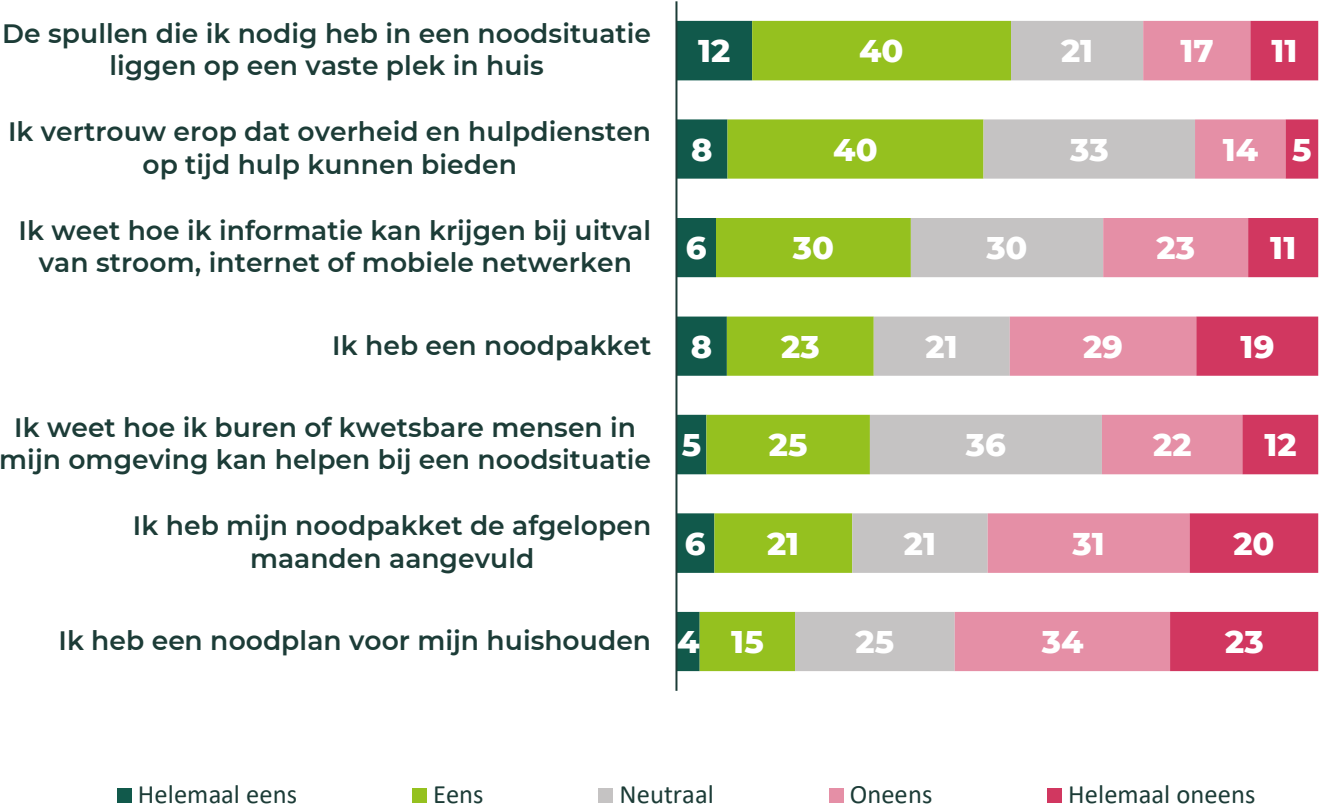

- 19% heeft afspraken binnen het huishouden gemaakt over waar zij elkaar ontmoeten bij een noodsituatie.
- 16% heeft afspraken met hun partner wie de kinderen ophaalt in een noodsituatie.
- 14% heeft afspraken met hun ouders gemaakt over waar zij elkaar ontmoeten.

Verschillen op achtergrondkenmerken
Over het algemeen hebben meer Nederlanders jonger dan 35 jaar afspraken gemaakt met hun omgeving dan Nederlanders van 55 jaar en ouder.

Drie op de tien Nederlanders hebben een noodpakket, twee op de tien een noodplan

Geef aan in hoeverre je het oneens of eens bent met de volgende stellingen

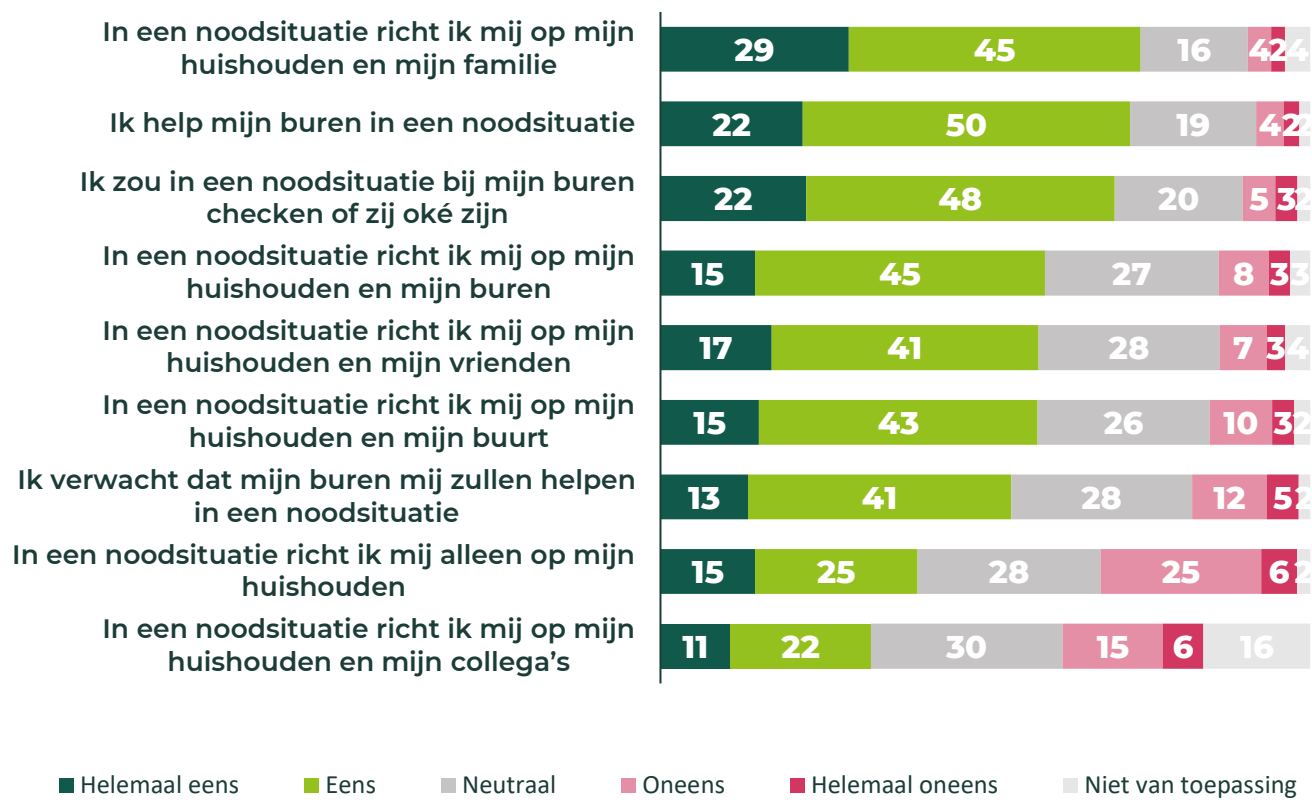
- Bij 52% van de Nederlanders liggen de spullen die zij in een noodsituatie nodig hebben op een vaste plek. Zoals een water, houdbaar eten en een zaklamp.
- 31% heeft een noodpakket. 27% heeft het noodpakket de afgelopen maanden aangevuld.
- 18% heeft een noodplan voor hun huishouden.

Verschillen op achtergrondkenmerken

Over het algemeen hebben meer Nederlanders jonger dan 35 jaar een noodplan voor hun huishouden. Dit is tevens het geval voor mannen.

Het merendeel van de Nederlanders willen elkaar helpen in een noodsituatie

Geef aan in hoeverre je het oneens of eens bent met de volgende stellingen

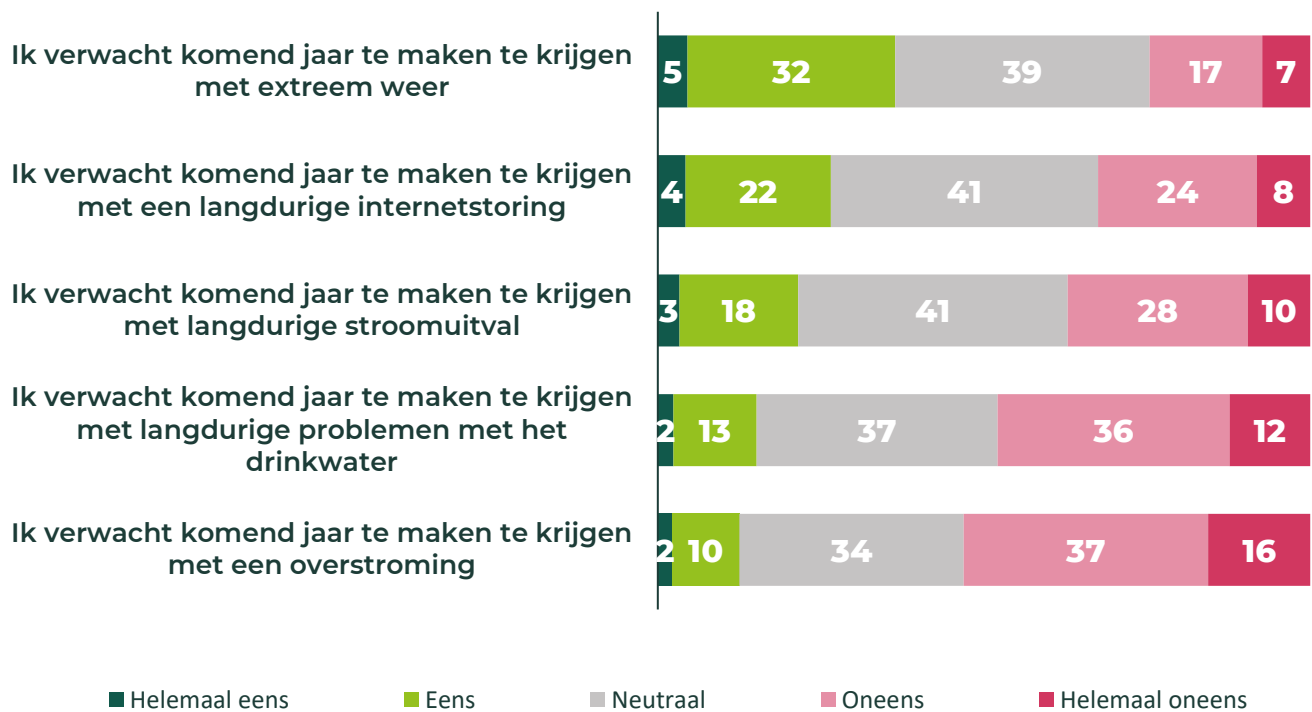
- Nederlanders helpen vooral hun huishouden, familie en burens.

Verschillen op achtergrondkenmerken

Over het algemeen lijken Nederlanders van 55 jaar en ouder socialer in een noodsituatie. Zo zou 79% hun burens helpen, terwijl dit bij Nederlanders van jonger dan 35 jaar 58% is. Meer mannen (46%) dan vrouwen (33%) zouden in een noodsituatie zich alleen richten op hun eigen huishouden.

37% van de Nederlanders verwacht komend jaar een noodsituatie door extreem weer

Geef aan in hoeverre je het oneens of eens bent met de volgende stellingen

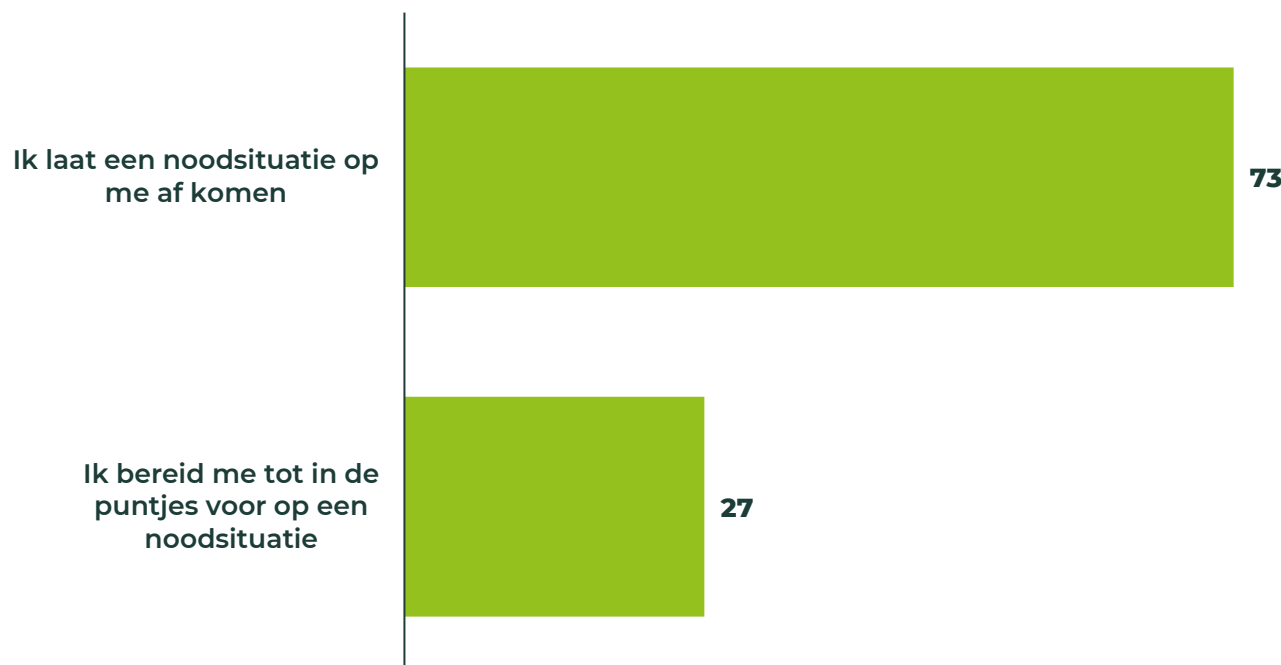

- 27% verwacht komen jaar te maken te krijgen met een langdurige internetstoring, al verwachten meer Nederlanders dat dit niet gaat gebeuren (32%).
- 22% verwacht komen jaar te maken te krijgen met een langdurige stroomuitval, al verwachten meer Nederlanders dat dit niet gaat gebeuren (38%).

Verschillen op achtergrondkenmerken
Over het algemeen liggen de verwachtingen van Nederlanders jonger dan 35 jaar hoger dat komend jaar een van deze situaties zich voor gaat doen.

De meeste Nederlanders zien zichzelf als iemand die een noodsituatie op zich af laat komen

Welke uitspraak typeert jou het beste?

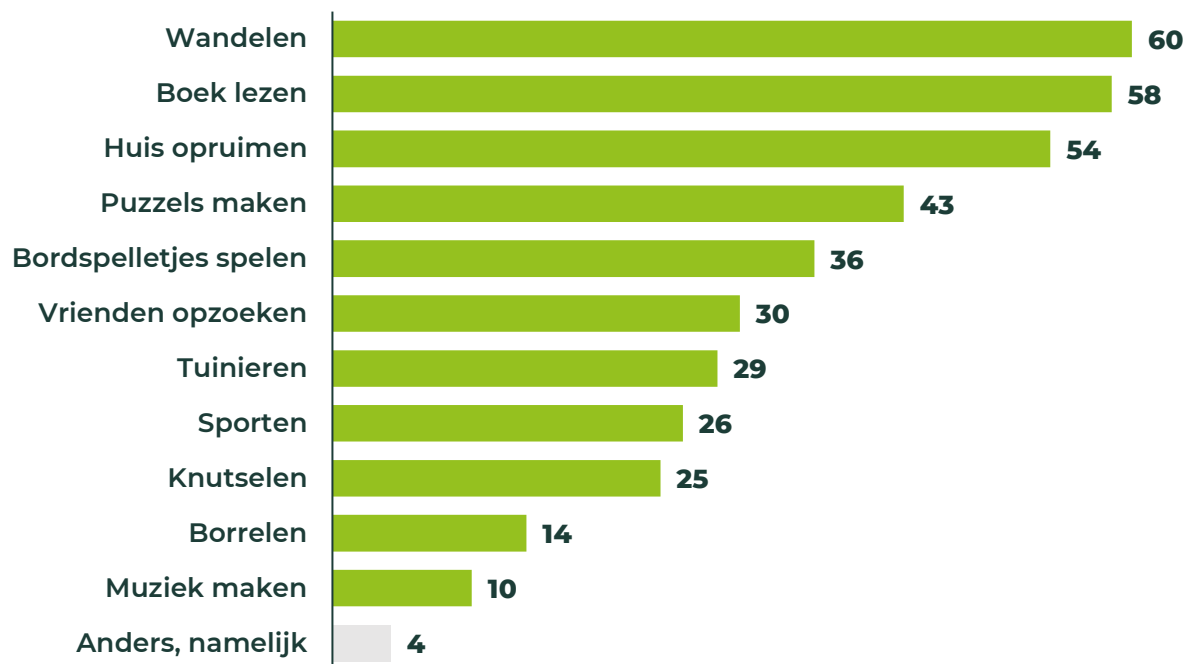
- 27% bereidt zich tot in de puntjes voor op een noodsituatie

Verschillen op achtergrondkenmerken

Meer Nederlanders jonger dan 35 jaar (38%) geven aan zich tot in de puntjes voor te bereiden dan Nederlanders tussen 35 en 55 jaar (26%) en 55 jaar en ouder (20%).

In noodsituatie vermaken Nederlanders zich met wandelen, boeken lezen en het huis opruimen

Hoe vermaak jij je als je 72 uur geen stroom of internet hebt?

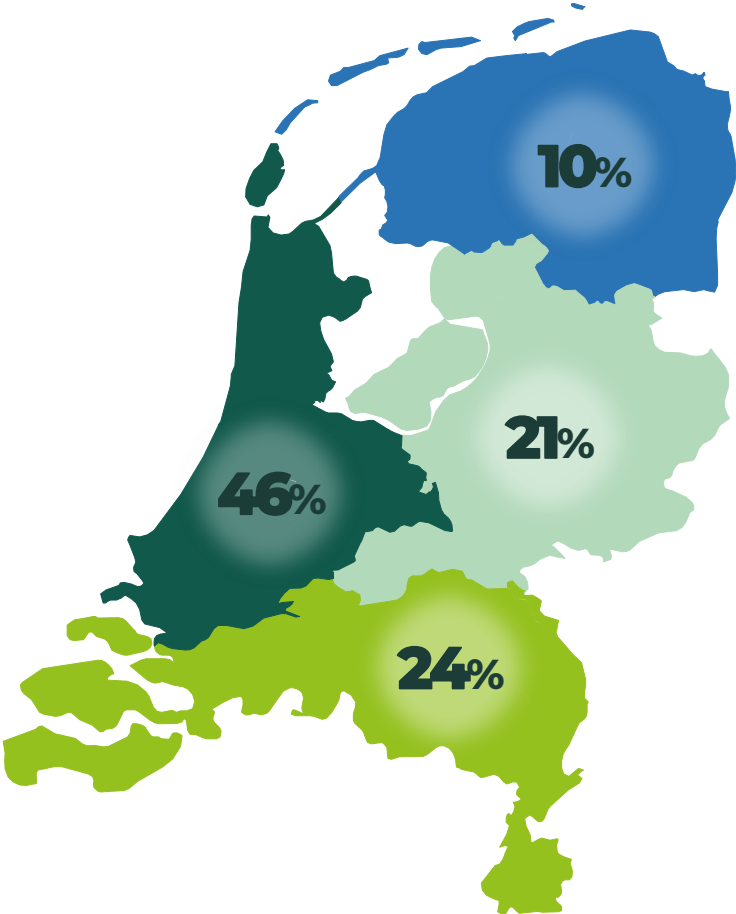
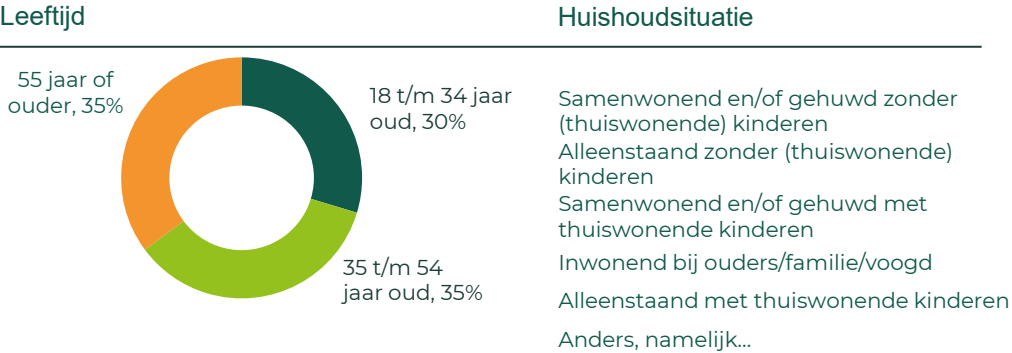

Hoofdstuk

Profiel steekproef

Profiel steekproef (n=1.000)

Let op!
Door afronding
kan het
voorkomen dat
percentages
optellen tot 99%
of 101%.

Hoofdstuk

Colofon

Colofon

Stefan Klomp
Client Consultant
T 06 – 46 22 48 92
s.klomp@markteffect.nl

Anke de Martines
Team Lead / Research Consultant
T 06 35 60 21 26
a.demartines@markteffect.nl

Thomas van Bree
Research Consultant
T 06 – 35 60 21 62
t.vanbree@markteffect.nl

Markteffect B.V.
markteffect.nl

Locatie Eindhoven
Schimmelt 46
5611 ZX Eindhoven

+31 40 239 22 90

Locatie Amsterdam
Herengracht 454
1017 CA Amsterdam

+31 20 770 75 79

Disclaimer ©

Dit rapport is gemaakt door Markteffect B.V., exclusief te behoeve van gebruik door de opdrachtgever(s). Dit rapport is incompleet zonder te refereren aan, en zal alleen in samenloop worden gezien met, de mondelinge toelichting verzorgd door Markteffect B.V. Dit rapport is eigendom van de opdrachtgever(s) en mag niet worden onthuld aan derden of gebruikt voor elk ander doel zonder vooraf schriftelijke toestemming van Markteffect B.V. of de opdrachtgever(s).

De informatie in dit rapport geeft de visie weer van Markteffect B.V. op basis van door middel van onderzoek gevonden feiten. Tijdens dit onderzoek heeft Markteffect B.V. vertrouwd op de accuratesse en volledigheid van beschikbare informatie van publieke en private bronnen gebruikt voor dit marktonderzoek. Markteffect B.V. en haar werknemers wijzen elke verantwoordelijkheid af betreffende het gebruik van deze rapportage.

